

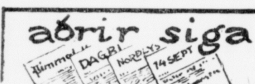
Í DAG

FÓLKAATKVØÐA —
FÓLKATINGSVAL

Erik Eriksen vil hava val, men ikki nú —

Í næstseinasta leygardagsblað høvdu vit samrøðu við Kjeld Philip, økonomiráðherra og greiddi hann sum stjórnarsamgongumaður frá síni støðu til val ella ikki val aftaná fólkaatkvøðuna í Danmark, har veljarafjöldin gekk ímóti stjórnini í sambandi við tær 4 jarðarlógirnar. Vit skulu her endurgeva frásøgu frá fremsta mótmælismanninum, Erik Eriksen, frm. hjá vinstraflakkinum. Hann sigur m. a.:

Vinstra hevur eitt greitt politiskt mál: eina liberala stjórn við líkindum at fremja liberalan politikk. Tí vóna vit, at vit skjótt fáa tað fólkatingsval, sum skal skapa hesi líkindi. . . . Tí meini eg prínsipielt, at tað vil vera beinast at fáa eitt fólkatingsval skjótt. Eg havi ynskt at sligið hetta fast, so tað ikki skal vera ivi um okkara prínsipiellu støðu. Men eg ynski samstundis líka sterkt at sláa fast og ávara ímóti, at úrslitið av fólkaatkvøðuni verður gjørt til annað, enn tað er: Vráking av teimum 4 uppskotunum, sum stjórnin við hjálp av fólkasosialistunum trumfaði ígjøgnum í Fólkatínginum. Vinstra ynskti at jarðarlógirnar vóru meira liberalar. Vit froast yvir, at so mangir veljarar vóru samdir við okkum, men ein eigur ikki at leggja meira í valúrlitið enn rímligt er.

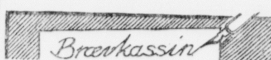

»UD Í DET BLA« eltur oddagrein í Dimmalætting, har skrivað verður um tað lagna í tí, at landsstýrismaður N. Wíthér Poulsen verður sendur til Grønlands, meðan fiskimálaráðharrin E. Patursson situr

heima. E. Patursson hevur ongatið vist seg á samráðingarfundum (sambært fundin í Íslandi og í London), har størstu fiskivinnu-áhugamál Føroyingar hava verið viðgjörd. Blaðið skrivur m. a.:

»For at undgå enhver misforståelse skal det dog straks tilføjes, at vi ikke nærer ringeste tvivl om, at Færøerne når alt kommer til alt er bedre tjent med Selvstyre-

partiets representant i landsstyret som udsending end hans republikanske kollega i fiskeriminister-stolen. Rent bortset fra, at det stadig falder os lidt svært at se det formålstjenlige ved landsstyremændens Grønlandsferd i det hele taget . . .»

»Brevkassan« Sosialsins.

I bløðunum kundi ein fyri nú heldur rúmari tíð síðani lesa um eina áheitan, sum lesandi Føroyingar niðri høvdu sent til tingið, um eini sin at fáa Føroyingar at hoykotta vorur, sum komu úr Suðurafríka fyri á tann hátt at stuðla frælsistíð triðja svortu. Er henda áheitan nakrantíð viðgjörd á tingi?

Spurin.

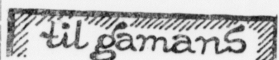
SVAR: Okkum kunnugt er henda áheitan komin til tingið, men var ikki viðgjörd í seinastu tingsetu — ætlandi: tí hon kom í seinra lagi. Annars hava vit frætt at áheitanin kemur fyri tingið nú á ólavsoke.

YVIRTOKAN AV SKULANUM er eitt av høvuðsendamálanum, hetta landsstýrið hevur sett sær fyrri at fremja. Tað kann tí vera áhugavert at triva í, hvussu stórt álitið tjóðveldismenn hava til tann mann, teir sjálvir hava sett á odda at gera skúlan »føroyskenn«, sum teir siga. 25. august 1961 skrivar »14. sept.« m. a.:

»I 1957, tá fólkaflakkin saman við tjóðveldisflakkinum átti meir lúta á tingi, vildi fólkaflakkin ikki greiða atkvøðu við uppskoti tjóðveldisflakksins um at

lata øll skúlamál landsins koma á føroyskar hendur. Men seinri aftaná valið í 1958, tá fólkaflakkin var minni, so nógv, at hann saman við tjóðveldisflakkinum ikki longur var í meiráluta, hevði hann greitt atkvøðu við uppskoti tjóðveldisflakksins um yvirtøku. Tað kundi hann ekkaleysur gera! Tá hetta varð lisið upp á tingfundinum hósmorgunin, kom ill-sinni í Hákon — og fingur tingmenn og áhoyrarar góðan láttur upp undir dogurðan.«

Rúmdarvitjan.

Ein marsbúgvi lendi á jørðini í tællerki sínum. Hann rann móti einari bensinpumpu, bukkaði og spurdi um vegin til næsta gistingarhús. Hann spurdi fleiri ferðir, men einki svar. At enda kom óði í hann:

— Tygum kundu saktans svara mær ella í hvussu er verið so kurtseilugur, at tygum tóku fingurin úr oyranum, meðan eg talaði við tygum.

—

Á ferðaskipinum:

Tveir menn komu í prát hvar við annan:

— Eru tygum suðuroyingur?

— Nei, tað ljóðar bara so; fenninar hjá mær eru til umvælingar.

— Eg havi als ikki sagt, at tú ert fullur; eg segði bara; at tað skvaggur í tær.

+ er tað harmuligt at hoyra Hákon Djurhuus — hann sum und

+ an seinasta lótingsvali segði + alla talu javnaðarmanná um + 60 MIJÓNÁ GRUNNIN + vera valpropaganda og bluff + nu svara javnaðarmonnum, tá + tá teir spyrja um, hvussu verður + ur við vegholum í Norðoyum + um og aðrari vegabygging, at + velst um 60 miljóna grunnin, + og at teir hava spurt seg fyrri + hjá ríkisstjórnini, nær teir + kunnu fáa hesar pengarnar.

Veitst tú

AT heimsins fyrsta avis varð gjord av Julius Caesar í árinum 60 f. Krístus. Hon var hondskrivað á pergament og har navnið: »Dagliga tíðindi rómverska fólksins.«

AT um 1600-talið var tað ikki lukkuligt hjá turkskum kvinnum at roykja, tá Murad IV, sultánur, var so harður mótskúðumaður av roykjandi kvinnum, at hann gjordi lóg, sum beyð, at kvinnur, sum royktu skuldu takast av dogum. Umleið 12.000 kvinnur máttu lata liv fyrri hesum boðum í stjórnar-tíð hansara.

AT kannningar vísa, at 25 pst. av allarí frukt og øllum grønmeti ongatið koma til, forbrúk í USA, tá vørurnar undir flyting og av at leggja ov leingi eru spiltar.

AT tey blindu eru ófór at lesa blindskrift. Tey kunnu týða 100 orð um minuttin, og er hetta eins nógv orð og ein siggjandi kann lesa í somu tíð.

AT »ameríkumenn stóðugi« drekka meira og meira whisky. Seinastu 25 árin er innflutningurin 9 faldadúr.

At teir skulu koma sær at klúgva í tvey

»Fólkaflakksins, tjóðveldisins og gamla sjálvstýrisins fyrsta stig (viðv. fiskimonnum) er tikið«

Soleiðis setur »Dagblaðið« upp við stórum stavum seinasta friggjadag.

Hetta stig er tað, sum var við at klúgva samarbeiðið við tjóðveldið.

Innan fyrri tjóðveldið vóru teir, sum kendu seg kortini at skylda fiskimannastattinum so frægt, at tað ikki skuldi kunna sigast um teir, at teir beinleiðis svíku fiskimannsins veruligu interessur.

Ja, teir vóru so nógv ímóti hesum »fyrsta stigie, at ein av teimum helt fyrri, at fyrr skuldu teir fara yvir hansara lik, enn hann vildi greiða atkvøðu fyrri hesum »fyrsta stigie. Tað fór so at vera harvið, um lagnaður Hákon Djurhuus aldri so mikið hevði forlovað seg til reiðarannar.

Bláðið 14. sept. gartaði eini óvursint ímóti Hákon lagnaðans Djurhuusar avreiðing av fiskimannsins interessum til reiðarastattin.

Erlendur Paturssonur var ímillum teirra, sum máleystir gartaði í ímóti hesum »fyrsta stigie.

Og fiskimenn fræddust við, at hann og teir tjóðveldismenn, sum talaðu og skrivaðu, vóru ímóti hesum »fyrsta stigie landsstýrisins hesum stórsta svíki av fiskimanna sonnu livsinteressum.

Men so hendi tað, at stórmannsins høvuðsalsmaður í landsstýrinum hevði fingið varhuga av, at Erlendur Patursson var ikki tann

sterki maðurin, sum hann, »informatiøne« og aðrir høvdu mett hann fyrri. Hann hevði, helt H. Di. vissu fyrri, at E. P. ikki vildi offra sín nýlanta landsstýrismannasess fyrri fiskimannsins interessur. Og út frá hesari metan, hesari vissu, lóddi hann, eitt honum rifluna á gekk og hót við at skjóta landsstýrið í rott, um hann Erlendur P. ikki tók við støðu sína ímóti avtøku av teimum lögfestu innløgum til løn-javningargrunn fiskimanna.

Og Erlendur tók orð síni og and stóðu sína í seg aftur og lovaði sjálvur at greiða atkvøðu fyrri avreiðing fólkaflakksins og gamla sjálvstýrisflakksins av livsrettindum fiskimanna, avtøku av sjálvum grundarlagnum fyrri løn-javningargrunnum. Og hann lovaði at fáa hinar tjóðveldismenninar sum Fríðrik Hansen, Jóhan Simonsen og trúðoðarin Ellingsgaard eisini at vera við í svikinum.

Og tað eydnaðist. Men hart gekk. Tað sigst av sonnum, at teir Jóhan Simonsen, Ellingsgaard og Fríðrik Hansen, sum sjálvir eru fiskimenn, vóru við at fáa helsótt, so sálarniðurbrotin válaðu teir næstan orðleysir frættu dagarnar aftaná orðloysisgerðina og svikabragðið. Hetta verður sagt teimum til undan ferslu.

— — —
Ja, tað var ein hin fyrsta gerðin hjá sjálvstýrislandsstýrinum ímóti fiskimanninum, at tað avtók av-

gjöldini til løn-javningargrunn fiskimanna, avgjöld, sum vóru lögfest.

Henda lögfasta rætt fiskimanna rendu fólkaflakksmenn, tjóðveldismenn og gamla sjálvstýrismenn.

Og hetta ránsmannaverk rósa fólkaflakksmenn sær av í »Dagblaðnum« og gamla sjálvstýrismenn sær av í »Tingakrossi«.

Kann nakar koma longur út í frekka móti fiskimanninum?? Ikki nóg mikið við tí, men teir

eru so skammleysisir, at teir enn tá fáa seg til at siga at tað er gjørt fyrri at hækka prísin á fiskinum til frama fyrri fiskimannin.

Finnst ein einasti fiskimaður, sum trýr, at tað; sum landsstýrið og tess flokkar geva reiðarunum, fara hesir at lata út til fiskimannin við hægri fiskaprisi.

Nei, tað sum fiskimaðurin fekk av hesum gávum til reiðarinn, var annar viðskeri: sum hægri tollur, hægri umsetingaravgift og hægri skattur — og útróðnamaðurin fekk vorðum gávuna: 20 oyru uppá liturin av bensini í eykagjaldi.

Hann fekk tað fyrri at reiðararir kundi fáa tað, ið fiskimanninum var tryggjað við lóg.

Ringt er kynið í kettu

Í oddagrein í Tingakrossi hósdag 18. juli tykist blaðið at hava ílt av tí, at SOSIALURIN endurtekur tað, sum avrikað varð av seinasta lóndstýri, og heldur SOSIALIN erpa sær aftur av nógv, og gera ov nógv at siga: »EG, EG! Men tað má KROSSUR um, hvussu hann teppur skrivningu í SOSIALINUM upp.

Tað kann tó verða mint sjálvstýrisflakkin á, at hann frá 1950—54 og frá 1954—58 myndaði landsstýri saman við fólkaflakkinum, og hvat varð tá avrikað? og hvat var orsøkin til, at hesir báðir flokkar ikki kundi mynda lóndstýri aftaná valið í 1958.

Tað at javnaðarflakkinur ikki kom aftur í landsstýrið, var ikki av somu orsøk, sum gjordi seg gjaldandi hjá sjálvstýrisflakkinum

og fólkaflakkinum aftaná valið í 1958, men einans av teirri orsøk; at sjálvstýrisflakkinur og sam-bandisflakkinur lupu frá og spældu BRUTUS, sum javnaðarflakkinur ongatið eigur at gloyma.

Í hesi somu grein verður sagt, at sjálvstýrisflakkinur gleið seg yvir at eiga lut í tí, sum síðandi landsstýri hevur avrikað hesa stuttu tíð.

Tað er læti at viðganga, at enn er ikki nógv tíð fráðin síðan hetta landsstýrið varð skipað; men tó so mikið, at fyrsta tingsetan er farin og onnur byrjar nú á ólavsoke, uttan at nakað samfelagsgagnligt er avrikað. Ein gerst tí bílsins yvir at lesa hesar reglur og má likasam stóða á og spyrja seg sjálvan, hvat tað man vera blaðið meinar við. So við eitt rennur tað upp, at tað eru tev fiskagjöldin,

sum reiðararir skuldu gjalda til landskassan og 1,5 milj. kr. til løn-javningargrunnin, ið teir hava verið við at sleppa teimum frá at gjalda, og istaðin kasta hesa byrðu á almenning — á fólka- avlæmis- og einkjupensjonsnjótarar við skatttulli og hækkaðum umsetingargjaldi at gjalda.

Nakað, sum sjálvstýrisflakkinur tí veruliga kann gleða seg yvir at eiga lut í, er tann dýrtíð, hann hevur verið við til at oysa inná fólkið, hvar sjálvstýr hekast lóntu hava tungt við at fáa endarnar at rokka saman.

Nei sjálvstýrisflakkinur hevur einaferð havt ta gleði at vera partari av einum landsstýri, sum veruliga fekk nakað avrikað, teirri sangongu undi hann ikki at halda fram, tí hann ræddist tann fram-burð, ið sýndi seg víða um landið, og at javnaðarflakkinur kom at fáa ov sterkar rotur í fólkinum av framburðinum, og tað mátti fyrri alt ikki henda, fyrr mátti fólkið liva í armøð. So er kynið í hesum flokki.

— 2802 —

SNAR-vaskað

centrifugerað og turkað

SNAR-vask

Bøgata 14

Haldið Sosialin